

O loser tων Βαλκανίων

ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Ενα βασικό ερώτημα με απασχολεί εδώ και χρόνια. Είναι πραγματικό ζήτημα εθνικής ασφάλειας ή ονομασία των Σκοπίων ή απλά ένα ξέσπασμα εθνικού εγωισμού, που ξέφυγε από τις πραγματικές του διαστάσεις; Τείνω να πιστέψω το δεύτερο.

Για μια χώρα που έχει πραγματικά ζητήματα ασφάλειας είναι εντυπωσιακό να ιδοεύει με τόση ευκολία γεωπολιτικό κεφάλαιο σε μια υπόθεση που είναι (α) χαμένη από κέρι και (β) χωρίς ιδιαίτερη σημασία για τα ζωτικά μας εθνικά συμφέροντα. Τα υπαρκτά θέματα ασφάλειας έχουν να κάνουν με την Τουρκία και εν δυνάμει με το φαινόμενο του αλβανικού εθνικισμού. Δεν έχω όμως καταλάβει ποτέ γιατί ένα ανασφαλές κρατίδιο μπορεί να μας απειλήσει όταν είμαστε ο βασικός Ευρωπαϊκός παίκτης στη γειτονιά του. Δεν κατάλαβα ποτέ γιατί δεν αρκεσθήκαμε σε μια ειρηνική εισβολή του ελληνικού κεφαλαίου στα Σκόπια, απλώνοντας παράλληλα το κέρι σε μια χώρα που ένιωθε ότι δεν μπορούσε να σταθεί στα πόδια της χωρίς την Ελλάδα;

**Ολα τα λάθη που
έχουμε κάνει παλιότερα στο Κυπριακό
τα επαναλάβαμε
προς εμπέδωση
στο Σκοπιανό.**

Στο Σκοπιανό μάς βγήκαν όμως και όλες οι ρωμαϊκές συνήθειες στην άσκηση εξωτερικής πολιτικής. Όλα τα λάθη που έχουμε κάνει παλιότερα στο Κυπριακό τα επαναλάβαμε προς εμπέδωση στο Σκοπιανό:

■ Λεπτουργήσαμε με το συναισθημα, έχοντας τη βεβαιότητα ότι έχουμε το απόλυτο δίκιο, έστω και αν δεν μας καταλάβαινε κανείς.

■ Φτάσαμε κοντά σε ρεαλιστικούς συμβιβασμούς, δεν μας έφταναν, επικειρήσαμε να πετύχουμε το τέλειο, «φάγαμε τα μούτρα μας» και τώρα κλαίμε για όσα δεν δεχθήκαμε προ 15 ετών.

■ Αντιληφθήκαμε τη διαπραγμάτευση όπως τη φανταζόμαστε πάντοτε ερείσι οι Έλληνες. Παγιδευθήκαμε σε μιαν απόλυτη θέση, βάλλαμε και τον αντίπαλο στη γωνία και ο... Θεός βοηθός.

■ Αφένταν τα ΜΜΕ, και ιδιαίτερα τη νεόκοπη τότε ιδιωτικά τηλέοραση, να βάλουν φωτιά στα τέλια των εθνικιστικών μας ενστίκτων και οι πολιτικοί μας έτρεχαν από πίσω τους πλειοδοτώντας σε κορώνες.

Με ενοχλεί βαθύτατα, ως Έλληνα, ότι 15 χρόνια μετά τις τεράστιες διαδικλώσεις είμαστε εγκλωβισμένοι σε μια χαμένη ιστορία. Πίστευα πάντα ότι ο Ελληνας «πετάει» όταν δεν φοβάται τίποτα, όταν αγκαλιάζει τον όποιο γείτονά του για να κάνει μαζί του μπιζνές και όταν ξέρει να «παίζει» τις Μεγάλες Δυνάμεις που έχει απεναντί του. Οι πάραμε διπλωματικά το πάραμε με εξωστρέφεια, με δημιουργική διπλωματία, και όχι παριστάνοντας τον Χατζηαράτη που κλαίει στη γωνία γιατί όλοι τον κυνηγάνε. Με ενοχλεί ότι η χώρα μου εμφανίζεται ως loser να παλεύει ακόμη για μια υπόθεση που είναι χαμένη, που δεν έχει καμία πρακτικά επίπτωση στα ζωτικά μας συμφέροντα. Με εξοργίζει που κανείς πολιτικός δεν τολμάει να εκστομίσει τις βασικές αλήθειες γι' αυτάν την υπόθεση, παρά μόνο πίσω από κλειστές πόρτες. Και στο τέλος τέλος, θέλω τις όποιες γεωπολιτικές «μάρκες» με αντίκρισμα στις ΗΠΑ ή τις Βρυξέλλες έχουν ο σημερινός πρωθυπουργός ή η υπουργός Εξωτερικών ή ο κ. Παπανδρέου να τις εξαργυρώσουν σε μια στιγμή που θα μετράει, σε μια κρίση με την Τουρκία σύριο ή μια μεγάλη Αλβανία μεθαύριο.